

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 122g/2018

privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi din articolul 313 din Codul contravențional
(*excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*)

CHIȘINĂU

6 septembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Gheorghe Reniță, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 24 august 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 septembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” din articolul 313 din Codul contravențional, ridicată de către dl Vitalie Bîzgu, în dosarul nr. 4-331/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională, pe 24 august 2018, de către dl judecător Petru Păun de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 4 octombrie 2017, un procuror din cadrul Procuraturii Generale a dispus printr-o ordonanță începerea urmăririi penale *in rem*, în legătură cu comiterea unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege soldate cu urmări grave, incriminate de articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal. Faptele investigate de către procuror se refereau la refuzul unor factori de decizie ai Penitenciarului nr. 13 de a-l primi în penitenciar pe dl Andrei Brăguța în vederea executării arestului preventiv, pentru că acesta din urmă nu a fost supus, în prealabil, unui examen medical. De asemenea, faptele investigate de către procuror se refereau și la acțiunile ulterioare ale unor angajați ai Direcției de Poliție a municipiului Chișinău privind escortarea dlui Andrei Brăguța în Izolatorul de Detenție al Direcției menționate pentru executarea arestului preventiv, loc în care acesta a fost deținut în perioada 21 august 2017 – 23 august 2017 în condiții „proaste” și fără

acordarea asistenței medicale corespunzătoare. Acest fapt a condus, împreună cu alte circumstanțe, la decesul persoanei.

4. Pe 26 martie 2018, procurorul a dispus printr-o ordonanță încetarea procesului penal pornit în baza articolului 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal în privința dnelor Angelica Gîncu și Adriana Ignat, precum și în privința dlui Vitalie Bîzgu. În acest sens, procurorul a invocat faptul că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal. Din acest motiv, procurorul a conchis că acțiunile persoanelor enumerate nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, i.e. latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal.

5. Totodată, pe aceeași dată, procurorul a dispus printr-o ordonanță pornirea procesului cu privire la contravenție în privința persoanelor menționate, conform elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la articolul 313 din Codul contravențional [*Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*].

6. Cauza contravențională a fost trimisă spre judecare conform competenței Judecătoriei Chișinău.

7. Pe 26 iunie 2018, în cadrul ședinței instanței de judecată, dl Vitalie Bîzgu a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” din articolul 313 din Codul contravențional.

8. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 16 august 2018, s-a dispus trimiterea unei sesizări la Curtea Constituțională, în vederea soluționării excepției.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

10. Prevederile relevante ale Codului contravențional sunt următoarele:

Articolul 313

Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu

„Săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine **intereselor publice sau** drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul a invocat faptul că lipsesc criteriile clare și previzibile în baza cărora autoritățile care aplică legea ar putea stabili întinderea urmărilor prejudiciabile ale contravenției prevăzute la articolul 313 din Codul contravențional, normă care stabilește răspunderea pentru excesul de putere sau pentru depășirea atribuțiilor de serviciu. Astfel, textul „intereselor publice” din norma menționată ar fi unul imprezizibil. În sprijinul celor enunțate, autorul excepției de neconstituționalitate a făcut referire și la Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, prin care a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal.

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 20, 22 și 23 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului penal, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Vitalie Bîzgu, parte în dosarul nr. 4-331/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Astfel, sesizarea este formulată de

către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Curtea observă că, deși s-a solicitat controlul constituționalității textului „depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” din articolul 313 din Codul contravențional, în realitate, autorul sesizării a criticat doar expresia „intereselor publice” din norma enunțată. Din acest motiv, Curtea va examina această excepție de neconstituționalitate doar în raport cu textul „intereselor publice” din articolul 313 din Codul contravențional.

17. Curtea reține că autorul excepției pretinde că prevederile contestate sunt imprevizibile și, prin urmare, contravin articolelor 1 alin. (3), 20, 22 și 23 alin. (2) din Constituție.

18. Cu titlu preliminar, Curtea reamintește că una dintre condițiile *sine qua non* pentru admiterea examinării în fond a unei excepții de neconstituționalitate constă în aplicabilitatea prevederilor în cauză în care a fost ridicată excepția (vezi HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, § 82).

19. Curtea reține că articolul 313 din Codul contravențional stabilește răspunderea pentru săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și ale atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

20. Folosirea conjuncției „sau” denotă că este vorba despre două situații alternative: acțiunile în discuție trebuie să contravină fie intereselor publice, fie drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Sarcina de a alege modalitatea normativă într-un caz concret le revine autorităților competente cu aplicarea legii contravenționale.

21. În prezenta cauză, Curtea observă că acțiunile imputate făptuitorilor ar fi condus, împreună cu alte circumstanțe, la decesul persoanei (vezi *supra* § 3). Persoana care a ridicat excepția de neconstituționalitate este învinuită, în fapt, că ar fi comis acțiuni contrare drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, *i.e.* dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (articolul 24 din Constituție). Astfel, Curtea observă că textul contestat nu este aplicabil în litigiul principal, pentru că făptuitorilor nu li se impută că ar fi comis acțiuni care contravin intereselor publice.

22. Totuși, Curtea reamintește că, prin Hotărârea sa nr. 22 din 27 iunie 2017, a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal. Totodată, Curtea a trimis Parlamentului și o Adresă (PCC-01/113g/8g-22 din 27 iunie 2018), în care a menționat că noțiunea „interes public” se regăsește în conținutul mai multor componente de infracțiuni și contravenții și, în acest sens, Parlamentul trebuie să efectueze modificările de rigoare,

ținând cont de considerentele exprimate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017.

23. Prin urmare, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „intereselor publice” din articolul 313 din Codul contravențional este inadmisibilă.

Din aceste motive, în baza articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „intereselor publice” din articolul 313 din Codul contravențional, ridicată de către dl Vitalie Bîzgu, în dosarul nr. 4-331/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 6 septembrie 2018
DCC nr. 104
Dosarul nr. 122g/2018*